

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid

Postbus 20004
2500 EA DEN HAAG

**Dir. Macro-Eco Vraagst. en
Arbeidmarkt**
Team AEB

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

- 9 APR. 2018

Datum

Betreft Verzoek WRR - onderzoek naar betaalbaarheid zorg

Kenmerk
1323903-175152-MEVA

Uw brief

Bijlage(n)

Geachte mevrouw P

Kwalitatief goede, toegankelijke zorg is een groot goed in Nederland. Het draagt bij aan de stijgende levensverwachting en het aantal in goede gezondheid ervaren levensjaren. Maar ons zorgstelsel heeft ook een prijs. De Nederlandse zorguitgaven, en onderliggende zorgkosten, zijn de laatste decennia flink gestegen en ook op de korte termijn groeien de zorguitgaven – ondanks de verschillende inspanningen van het kabinet-Rutte III – naar verwachting harder dan de economisch groei. Zowel technologische ontwikkelingen als de ouder wordende samenleving en de daarmee samenhangende veranderende zorgvraag (stijging aandeel chronisch zieken, ouderdomsgerelateerde aandoeningen) hebben invloed op deze stijging.

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Daarbij komt dat de zorguitgaven een steeds groter deel gaan innemen van de totale bruto collectieve uitgaven en hiermee andere uitgaven verdringen. Meer geld voor zorg betekent dat er relatief minder geld beschikbaar is voor bijvoorbeeld onderwijs, defensie en sociale zekerheid. Onder andere de Raad van State heeft gewezen op dit verdringingseffect, in reactie op de Miljoenennota 2018. Ook beperkt de stijging van de zorguitgaven (de groei van) het besteedbaar inkomen van huishoudens. Dit onderstreept het belang van beheersing van de zorguitgaven op zowel de korte termijn – onder andere via de hoofdlijnakkorden – als op de langere termijn.

Tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen (8 november jl.) heeft het Kamerlid Omtzigt aan de minister van Financiën verzocht om de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid te vragen om een onderzoek uit te voeren naar de zorg. Het onderzoek zou in moeten gaan op de sterk stijgende zorgkosten en hoe het zorgstelsel betaalbaar en houdbaar gehouden kan worden. Hierbij kan worden gezien of we bijvoorbeeld iets kunnen leren van de omliggende landen. Het onderzoek heeft tot doel om de huidige en vooral ook toekomstige regeringen te informeren.

De Taskforce Beheersing Zorguitgaven adviseerde in 2012 dat de groei van de zorguitgaven gelijk op zou moeten lopen met de economische groei plus demografie om op een houdbaar pad te komen. Deze Taskforce adviseerde al over opties om de collectieve zorguitgaven op de middellange termijn beter te beheersen en op een houdbaar groeipad te komen. Het spanningsveld tussen de houdbaarheid van en solidariteit in de zorg is een maatschappelijk vraagstuk dat onverminderd actueel is en nog vele toekomstige kabinetten zal bezighouden. Het is dan ook belangrijk om te kijken naar creatieve en domeinoverstijgende invalshoeken omtrent dit vraagstuk.

**Dir. Macro-Eco Vraagst. en
Arbeidmarkt**
Team AEB

Kenmerk
1323903-175152-MEVA

Gelet op het belang en complexiteit van het vraagstuk van de houdbaarheid van de zorguitgaven, onderschrijft het kabinet de behoefte aan een domeinoverstijgend advies over de houdbaarheid van zorgkosten op de lange termijn. Daarbij verdienen volgens het kabinet zowel maatschappelijke ontwikkelingen – zoals die op de arbeidsmarkt – als financieel-economische aspecten aandacht. Het kan daarbij ondersteunend zijn om te leren van goede voorbeelden uit het buitenland over hoe we kunnen omgaan met de gevolgen van demografische ontwikkelingen door bijvoorbeeld gebruik te maken van sociale en technologische innovatie. Ook kan het nuttig zijn om over onze landsgrenzen heen te kijken naar hoe andere landen omgaan met de stijgende zorguitgaven, en onderliggende kosten, en welke lessen we daaruit kunnen trekken.

Wij realiseren ons dat de WRR gaat over zijn eigen werkprogramma. Wij vernemen graag of een dergelijk onderzoek zou passen in uw onderzoeksprogramma. Ter ondersteuning van de (mogelijke) advisering is het denkbaar dat hieraan voorafgaand kwantitatief vooronderzoek uit wordt gevoerd om de toekomstige ontwikkeling van zorguitgaven (en onderliggende zorgkosten) in beeld te brengen, alsmede de financieel-economische aspecten van houdbaarheid van de zorguitgaven, waarbij bijvoorbeeld de cijfers, modellen en prognoses in kaart worden gebracht. Wij zijn graag bereid een verzoek hiertoe te faciliteren.

Mede namens de minister van Financiën, de minister voor Medische Zorg en Sport en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

H.T.M. de Jonge

Woordelijk verslag AFB (8/11/2017)

De heer Omtzigt (CDA): Dan de zorg. We praten in dit huis heel veel over de verdeling van de zorgkosten. Moet het via de premie gaan? Moet het via de belastingen gaan? Moet het via het eigen risico gaan? We praten iets minder over de stijging van de zorgkosten. Het blijft, zo zeg ik in alle eerlijkheid, de snelst stijgende post op de begroting. De kosten stijgen van circa 69 miljard naar circa 82 miljard. Meer dan 4% reële groei per jaar. Mijn vraag is dan ook of de regering bereid is om bijvoorbeeld de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid te laten kijken naar de toekomst hiervan en hoe wij een solidair zorgstelsel, waar vele mensen dag in, dag uit hard in werken, betaalbaar en houdbaar kunnen houden en om te laten kijken of we bijvoorbeeld iets kunnen leren van de omliggende landen en of er dingen zijn die heel goed zijn en dingen waarvan we zeggen dat het een stuk beter kan, zodat niet alleen deze regering goed kan omgaan met de zorg maar ook de regeringen die nog na deze regering komen.

...

De heer Snels (GroenLinks): Ook nog een vraag over de zorg. Ik deel de zorg van de heer Omtzigt dat we op de langere termijn moeten zorgen dat de zorgkosten beheersbaar en betaalbaar blijven en ook eerlijk gedeeld worden. Ik zie wel wat in zijn voorstel om de reactie van het kabinet af te wachten, want wie weet zal de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid er eens naar kijken. Wat mij betreft wordt er dan ook gekeken naar een eerlijke verdeling van de kosten, want door de stijging van de nominale premie en het eigen risico, dat nu wel afgevlakt is, zie je ook een sluipende privatisering van de zorgkosten, zou je kunnen zeggen. Maar mijn concrete vraag is, en dan gaan we toch weer terug naar het begrotingsbeleid: dit kabinet gaat hoofdlijnenakkoorden afsluiten en hoopt daarmee de zorgkosten te beperken. Het is daar wat optimistischer in dan het CPB. Maar als het lukt en de premies dalen — mensen blij, want de nominale premies dalen — ...

De voorzitter: En uw vraag is?

De heer Snels (GroenLinks): ... dan zegt het kabinet: de belastingen gaan omhoog, tarief eerste schijf. Wat is dat voor een truc?

Woordelijk verslag AFB (9/11/2017)

Minister Hoekstra: De heer Omtzigt heeft ook nog een heel specifieke vraag gesteld. Hij vroeg naar de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid. Hij vroeg of we ook zouden kunnen kijken naar de betaalbaarheid en de houdbaarheid in andere landen. Ik wil hem dat graag toezeggen, maar ik zou hem ook hier willen vragen om mij even de gelegenheid te geven om te overleggen met de beide bewindspersonen van VWS. Want — daar kan ik mevrouw Leijten, denk ik, wel de hand reiken — dit is echt meer dan alleen een financieel dossier. Het gaat hier ook echt om gezondheidswinst en hoe je die kunt bereiken. Natuurlijk zit er een duidelijke financiële component in, maar er zit juist ook een heel duidelijke maatschappelijke component in. Dus wat mij betreft zou dat debat niet alleen vanuit Financiën gevoerd moeten worden, maar ook vanuit de andere leden van het kabinet en ik denk ook met andere leden van deze Kamer.

Dir. Macro-Eco Vraagst. en
Arbeidmarkt
Team AEB

Kenmerk
1323903-175152-MEVA